

Datum: Četrtek, 30. Marec 2006 - Stran: RAČUNALNIŠTVO

Menjava operaterja pomeni, da ohranite tudi omrežno skupino

Pomešane številke in operaterji

Od 10. maja bodo številke prenosljive tudi med operaterji stacionarne telefonije - V Sloveniji 14 do 15 telekomunikacijskih operaterjev

Prenosljivost telefonskih številke je med operaterji mobilne telefonije v Sloveniji dobro stekla, 10. maja bodo na vrsti operaterji stacionarne telefonije. O tem smo se pogovarjali s Tomislavom Gačnikom iz podjetja Teletech, ki je skupaj s partnerskim podjetjem Avtente.si upravljavec centralne baze podatkov.

- V prvem trimesečju naj bi operaterja zamenjalo 4000 uporabnikov mobilne telefonije ...

"Tako je. Na letnem nivoju pričakujemo, da se bodo za ta korak odločili približno trije odstotki uporabnikov, kar pri dvomilijonskem trgu pomeni okrog 60.000 menjav. Ne smemo pa pozabiti, da je trend naraščajoč. Pred petimi leti je bilo v Evropi tri do pet odstotkov uporabnikov, ki so zamenjali operaterja. Najnovejše študije kažejo, da je danes ta odstotek že med 10 in 25."

- Kaj najbolj vpliva na menjavo operaterja?

"Vse je odvisno od tega, kako dobro je nacionalni regulator spisal podzakonske akte, saj je v tem dokumentu določenih 99 odstotkov postopkov. Za uporabnika je pomembno, da je prehod enostaven, hiter, poceni in "onestop shop". Kaj to pomeni? Uspešnost sistema prenosljivosti številke se najbolj odraža v tem, da lahko uporabnik menjavo operaterja opravi na enem kraju. Ni mu treba hoditi najprej k staremu operaterju, ki ga bo skušal zadržati, pa potem k novemu, ki bo sadil rožice ... Pa tudi cena je pomemben kriterij. Po Evropi je za menjavo treba plačati v povprečju 10 do 60 evrov, vendar pa mnogi uporabniki pozabljajo na druge terjatve iz pogodbe. Subvencioniran telefon je vedno treba izplačati in tu lahko nastane veliko vroče krvi. Obveznosti se z menjavo operaterja ne prenesejo, tudi kredit na kartici pri predplačniških uporabnikih ne. Zanimiva je situacija v Hongkongu, kjer je že vsak uporabnik najmanj enkrat menjal operaterja. Njihove številke so popolnoma premešane, posledica izmenljivosti pa je bila najprej cenovna vojna, ki so jo preživeli le tisti z velikim številom uporabnikov. Večina jih je bankrotirala."

Subvencioniran telefon je vedno treba izplačati in tu lahko nastane veliko vroče krvi. Obveznosti se z menjavo operaterja ne prenesejo, tudi kredit na kartici pri predplačniških uporabnikih ne. Zanimiva je situacija v Hongkongu, kjer je že vsak uporabnik najmanj enkrat menjal operaterja. Njihove številke so popolnoma premešane, posledica izmenljivosti pa je bila najprej cenovna vojna, ki so jo preživeli le tisti z velikim številom uporabnikov. Večina jih je bankrotirala."

- Ali ni tak razvoj pisan na kožo monopolistov?

"Prej bi rekel, da nastajajo dupoli. Dobra stran tega je poenotenje cen. V Hongkongu je namreč vseeno, ali kličete na stacionarno ali na mobilno številko."

- Kakšni so trendi po Evropi?

"Na konferenci o prenosljivosti številke, ki se je prejšnji teden končala v Londonu, zbrali pa smo se ponudniki, regulatorji in operaterji z vsega sveta, se je veliko govorilo, da bi telefonsko številko pretvorili v DNS, kjer bi poleg osnovne številke imeli zapisan še internetni naslov, VoIP račun, epoštni naslov ... S tem se že nekaj časa ukvarja ENUM (Electronic Number Mapping). V prihodnosti ne bo več pomembno, katero tehnologijo kdo uporablja. Zdi se, da je trenutno največji problem, kako različne tehnologije povezati med sabo, vendar pa osebno vidim največjo nevarnost v adresarjih, kjer imamo že danes zapisane mobilne, stacionarne in še kakšne številke. To, o čemer Evropa razmišlja že tri leta, ima danes že vsak telefon."

Tomislav Gačnik

- Se nam zaradi tega napoveduje, da bomo spet spreminjali številke?

"Razmišlja se o uvedbi enotne evropske številke, vendar se to še ne bo zgodilo tako hitro. Vedeti moramo, da noben operater ni navdušen nad prenosljivostjo in bo naredil vse, da postopke čim bolj zavleče. To se je dogajalo tudi v Skandinaviji, kjer so te procese začeli že leta 1996. Kljub temu da je Slovenija med zadnjimi v EU, ki uvaja prenosljivost, pa nismo zadnji. Slovaki se denimo zanimajo za našo rešitev, Poljaki bodo morali zaradi nezanesljivosti menjati sistem. Veliko je še odprtih vprašanj. Ko so na kongresu predstavili dosežke po državah, je bila Slovenija brez ocene. Razlog je bil ta, da slovenski regulator (Agencija za pošto in elektronske komunikacije - APEK; op. p.) na svojih spletnih straneh nima niti enega poročila v angleščini."

- Kaj pa stacionarna telefonija? Govori se, da mora projekt steči do 30. junija.

"Evropa je že trikrat privolila v preložitev datuma in 30. junij je res skrajni rok. Na prigovarjanje predvsem nekaterih manjših ponudnikov internetne telefonije VoIP, ki so v tem videli zavlačevanje, je slovenski regulator v dogovoru s Telekomom, ki bo imel s prenosljivostjo največ dela, postavil nov datum - 10. maj. Zdaj se spet pojavljajo očitki, da je to prehitro in da se novi datum ne ujema z nekaterimi poslovnimi načrti. Iz APEKa so že zagrozili, da bodo počakali do 30. junija, vendar pa bodo 15 dni po tem roku kaznovali vse, ki ne bodo vzpostavili sistema."

- Kdo vse pa je v igri kot ponudnik stacionarne telefonije?

"Na prvi sestanek jih je bilo povabljenih 38, na drugem jih je bilo samo 17. Ocenjujem, da bomo v naslednjih mesecih dobili štiri ali pet novih operaterjev ob petih sedanjih. Skupaj z mobilnimi jih bomo tako imeli 14 do 15, kar je za Slovenijo veliko. Stacionarno telefonijo trenutno ponujajo Telekom, Medinet, T2, Volja in Siol, čeprav za slednjega, ni jasno ali ga bodo anektirali k Telekomu. Med novimi ponudniki so predvsem kabelski operaterji, KRS, Simfonika, pa tudi Elesov Stelkom. Vse to so sami veliki in resni igralci, ne smemo pa pozabiti, da Stelkom upravlja veliko mrežo optičnih kablov."

- Ali to pomeni, da bo začel Elektro ponujati tudi telefonijo?

"Pri njih so notranja razmerja zelo zapletena in država je močno vpletena v njihove strateške odločitve. Ko so denimo potrebovali konkurenco na področju najetih vodov, so ustanovili Elektro, TK in ker je Evropa zahtevala najmanj tri tekmece, so kot tretjega ponudnika ustanovili skupno omrežje Darsa in Slovenskih železnic. Slednji so se bodli med sabo, Elektro TK pa je država obvladovala preko svojih nadzornikov (takrat je v nadzornem svetu največjega lastnika Elektro TK sedel vpliven član nacionalnega Telekoma). Stelkom je danes le upravitelj optičnega omrežja, njegov lastnik pa so še naprej elektrodistribucijska omrežja."

- Se razmišlja tudi o tem, da bi bil mogoč prehod med fiksnim in mobilnim operaterjem?

"Trenutno to možnost v svetu ponujata samo dve državi in seveda gre trend tudi v to smer. Izkušnje namreč kažejo, da ko število prenesenih številčk preseže deset odstotkov, se začno spreminjati tudi offnet cene. V prihodnosti ne bodo obstajali mobilni in fiksni operaterji ali pa dobri in slabi. Bodo samo profesionalni in neprofesionalni."

Zvone Štor